

Sygn. akt IV U 723/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Matusiak

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 stycznia 2022 roku w Sieradzu

odwołania J. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 26.11.2021 r. Nr (...)

w sprawie J. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o wysokość emerytury

oddala odwołanie.

Sygn.akt IV U 723/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26.11.2022r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z 15.11.2021 r. odmówił J. O. prawa do ponownego obliczenia świadczenia z zastosowaniem najkorzystniejszego średniego dalszego trwania życia. Organ wskazał, że zgodnie z art. 26 ust.6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS możliwym jest zastosowanie do obliczenia emerytury średniego dalszego trwania życia wynikającego z tablicy, obowiązującej w dniu osiągnięcia przez wnioskodawcę powszechnego wieku emerytalnego, nawet jeżeli wystąpił on z wnioskiem o przyznanie emerytury w okresie, w którym obowiązywała już nowa tablica średniego dalszego trwania życia. Zaznaczono, że średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy obowiązującej w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego może być zastosowane przy obliczaniu emerytury tylko wówczas, gdy jest ono korzystniejsze od średniego dalszego trwania życia wynikającego z tablicy obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podniósł, że do obliczenia emerytury J. O. przyjęto średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, tj. w dniu 16.01.2017 r. wynoszące 210,60 miesięcy, co jest korzystniejsze niż średnie dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę, które wynosi 214,10 miesięcy.

W dowołaniu od decyzji organu rentowego J. O. wniósł o jej zmianę poprzez obliczenie świadczenia emerytalnego z zastosowaniem średniego dalszego trwania życia obowiązującego w okresie od 1 kwietnia 2021 r. do 31 marca 2022r. Według odwołującego Zakład Ubezpieczeń Społecznych naruszył przepis art. 26 ust.6 ustawy emerytalnej, ponieważ uwzględnił tablice średniego dalszego trwania życia z dnia przyznania świadczenia emerytalnego (210,60

miesiący) zamiast bardziej korzystnych 195,4 miesiąca, zgodnie z aktualnym Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 25 marca 2021 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzupełnieniu argumentacji, powołanej w zaskarżonej decyzji organ rentowy wskazał na decyzję z dnia 26.11.2021 r. przeliczającą emeryturę wnioskodawcy w trybie art. 108 ustawy emerytalnej poprzez doliczenie składek zewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego z uwzględnieniem waloryzacji i zastosowania średniego dalszego trwania życia wynoszącego 166,70 miesiąca wg stanu na dzień złożenia wniosku, tj. 15.11.2021 r.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. O., ur. (...), w dniu 28 września 2017 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 20.10.2017 r. organ rentowy przyznał wnioskodawcy emeryturę od dnia 01.10.2017 r., tj. od daty wejścia w życie przepisów na mocy których ubezpieczony nabył prawo do świadczenia. Podstawę obliczenia emerytury stosownie do zasad, określonych w art. 26 ustawy emerytalnej stanowiła kwota składek, zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz średnie dalsze trwanie życia, wynoszące 210,60 miesiąca. Organ zaznaczył, że do obliczenia emerytury przyjęto średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego ponieważ jest to korzystniejsze niż średnie dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę. W dniu 15. 11.2021 r. J. O. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego z uwzględnieniem składek zapisanych na koncie po przyznaniu świadczenia oraz z zastosowaniem najkorzystniejszego średniego dalszego trwania życia. Decyzją z dnia 26. 11.2022r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie art. 108 ustawy emerytalnej przeliczył emeryturę J. O. od 01.11.2021 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Emerytura w kwocie 2.223,10 zł została zwiększona o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ich waloryzacji, przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku wnioskodawcy w dniu złożenia wniosku, tj. w dniu 15.11.2021 r. Kwota emerytury przed przeliczeniem wyniosła 2.223,10 zł, kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 595,49 zł, średnie dalsze trwanie życia wyniosło 166,70 miesiąca. Kolejną decyzją z dnia 26.11.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II oddział w Ł. odmówił przeliczenia emerytury J. O. na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej.

(wnioski, decyzje w aktach ZUS)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 291 ze zm. - dalej „ustawa emerytalna”), emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 (ust. 1). Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust. 2), a średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Zgodnie z ustępem 4 tego artykułu Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2. Te tablice są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego (ust. 5). Jeżeli jednak jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny (od dnia 1 października 2017 r. jest to wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn). Z analizy ustępu 5 artykułu 26 ustawy emerytalnej wynika, że wskaźnik średniego dalszego trwania życia jest podstawą przyznania emerytur na wnioski

zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego. Jeżeli zatem obliczenie wysokości emerytury następuje na datę złożenia wniosku o wypłatę emerytury, to do ustalenia wysokości tego świadczenia mają zastosowanie tablice średniego dalszego trwania życia obowiązujące na datę złożenia takiego wniosku. Ust. 6 powołanego przepisu stanowi, że jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Ustalając średnie dalsze trwanie życia ubezpieczonego w decyzji z dnia 20.10. 2017 r. organ rentowy miał na względzie Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 24 marca 2017 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M.P.2017.292). Określone w nim średnie dalsze trwanie życia, wynoszące 210,60 miesiąca było niższe od średniego dalszego trwania życia obowiązującego w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę.

Kwotę emerytury w systemie zdefiniowanej składki ustala się tylko raz, albo w dniu nabycia prawa, albo w dniu realizacji ryzyka. Tak ustalona emerytura może być już tylko powiększona w przypadku dalszego opłacania składek w sposób podany w art. 108 ustawy emerytalnej. W myśl ust.2 powołanego przepisu, emerytury obliczone według zasad określonych w art. 26 powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w art. 24 i 24a, i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ust. 4 i 5. Takie właśnie przeliczenie zostało zastosowane przez organ rentowy w niezaskarżonej decyzji z 26.11.2021 r., którą przeliczono świadczenie ubezpieczonego z zastosowaniem średniego dalszego trwania życia ustalonego dla wieku ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie, wynoszącego 166,70 miesiąca. Wydanie przez organ rentowy dwóch decyzji w realizacji wniosku z dnia 15.11.2021 r. oznacza, że zainicjowany przez wnioskodawcę spór co do decyzji odmawiającej przeliczenia emerytury na podstawie art. 26 ust. 6 ustawy emerytalnej pozbawiony jest jakiegokolwiek praktycznego znaczenia – postulowane przez wnioskodawcę średnie dalsze trwanie życia wynoszące 195,4 miesiąca jest znacznie mniej korzystne niż ustalone przez organ 166,70 miesiąca, zwłaszcza że wnioskodawca ma prawo do jednego świadczenia (tj. i tak nie mógłby pobierać zarówno emerytury przeliczonej na podstawie art. 26 ustawy jak i dodatkowo przeliczonej w oparciu o art. 108 ustawy). Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzeczono jak w wyroku.